

Διαθλαστική Χειρουργική

Με τον όρο Διαθλαστική Χειρουργική, περιγράφουμε τις επεμβάσεις αυτές που μας βοηθούν να απαλλαγούμε από τη μυωπία, την υπερμετρωπία και τον αστιγματισμό. Πρόκειται για επεμβάσεις λειτουργικές, οι οποίες αποσκοπούν στο να περιορίσουν την εξάρτησή μας από τα γυαλιά και τους φακούς επαφής.

Διαθλαστικές ανωμαλίες

Για να κατανοήσουμε τη μυωπία και την υπερμετρωπία, μπορούμε να σκεφτούμε το μάτι σαν μία φωτογραφική μηχανή, η οποία έχει ένα σύστημα φακών. Στη **μυωπία** οι φακοί αυτοί είναι πολύ ισχυροί, για το συγκεκριμένο μάτι, και το είδωλο σχηματίζεται μπροστά από το «φιλμ» (το βυθό του ματιού). Στην **υπερμετρωπία** αντίθετα, είναι λιγότερο ισχυροί, όπου το είδωλο τείνει να σχηματισθεί πίσω από το βυθό. Το laser σμιλεύει τον κύριο φακό του ματιού (τον κερατοειδή), ελαττώνοντας ή αυξάνοντας αντίστοιχα τη διαθλαστική του ισχύ.

Η συνήθης αιτία της μυωπίας είναι ότι το μάτι είναι μακρύτερο και η απόσταση που πρέπει να διανύσουν οι ακτίνες του φωτός μεγαλύτερη, με συνέπεια το είδωλο (η εικόνα) να σχηματίζεται πιο μπροστά από το βυθό.

Στην υπερμετρωπία αντίθετα, το μήκος του ματιού είναι βραχύτερο του κανονικού. Σε νεότερες ηλικίες, το μάτι μπορεί να ξεπεράσει την υπερμετρωπία κυρτώνοντας τον εσωτερικό φακό του και δυναμώνοντας την ισχύ του. Όσο εγκαθίσταται όμως η πρεσβυωπία η ικανότητα αυτή ελαττώνεται, η ανάγκη για κοντινά γυαλιά έρχεται νωρίτερα και παρουσιάζεται αυξανόμενη

ματισμό),

- να έχετε σταθερή συνταγή στα γυαλιά ή τους φακούς επαφής για τουλάχιστον ένα χρόνο,
- να έχετε σταματήσει να φοράτε τους μαλακούς φακούς επαφής 1 εβδομάδα πριν τον έλεγχο και το χειρουργείο, τους δε σκληρούς τουλάχιστον 4 εβδομάδες πριν (για να είναι αξιόπιστος ο προέλεγχος),
- να μην είστε έγκυος ή στην περίοδο του θηλασμού.

Επίσης, ορισμένες παθήσεις και ορισμένα φάρμακα αποτελούν αντένδειξη για την επέμβαση. Είναι καλό να γνωρίζει ο γιατρός σας όλο το

Δρ. Χάρης Μπριδιάκης, MD, MPH

Υπεύθυνος Κερατοειδούς & Διαθλαστικής Χειρουργικής
Οφθαλμολογικό Κέντρο Cosmos
& Ultralase Laser Eye Clinic, Newcastle

Συνήθως πάνω από 4 βαθμοί υπερμετρωπίας καλό είναι να διορθώνονται με άλλους τρόπους, ενώ λίγα μάτια μπορούν να δεχθούν διόρθωση με laser για 10 βαθμούς και άνω.

ανάγκη για μακρινά γυαλιά.

Το laser στη διαθλαστική χειρουργική σμιλεύει με ακρίβεια τον κερατοειδή, με σκοπό να τον επιπεδώσει στη μυωπία και να τον κυρτώσει στην υπερμετρωπία. Έτσι, ελαττώνει ή αυξάνει αντίστοιχα την ισχύ του, ώστε το είδωλο να σχηματιστεί στο βυθό. Στον **αστιγματισμό**, το laser αποκαθιστά και την σφαιρικότητα του φακού αυτού.

Ποιοι ασθενείς είναι κατάλληλοι για να δεχθούν LASIK/LASEK

Προεχειρητικά γίνεται εκτεταμένος έλεγχος που θα βεβαιώσει ότι η επέμβαση μπορεί να γίνει με ασφάλεια. Τυχόν υπάρχουσες οφθαλμολογικές ή συστηματικές παθήσεις, φάρμακα, εγκυμοσύνη κ.λ.π. πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Είναι σημαντικό ο χειρουργός σας να έχει την πείρα, για να σας πει κατά πόσο η επέμβαση είναι ασφαλής για σας. Περίπου ένας στους τέσσερις ασθενείς δεν είναι κατάλληλος. Για να υποβληθείτε σε επέμβαση LASIK/LASEK πρέπει:

- να είστε τουλάχιστον 18 ετών ή κατά πρότιμηση 21 ετών (για υψηλή μυωπία και αστιγ-

ιστορικό σας.

Το πόσο υψηλή συνταγή μπορεί να διορθωθεί εξαρτάται από το μάτι του καθενός. Συνήθως πάνω από 4 βαθμοί υπερμετρωπίας καλό είναι να διορθώνονται με άλλους τρόπους, ενώ λίγα μάτια μπορούν να δεχθούν διόρθωση με laser για 10 βαθμούς και άνω.

Πώς γίνεται η επέμβαση

Σκοπός είναι να αλλάξουμε το σχήμα και την ισχύ του φακού που λέγεται κερατοειδής (το

διαφανές μπροστινό κέλυφος του ματιού, πάνω στο οποίο εφαρμόζουν και οι φακοί επαφής). Αντί για τους πρόσθετους φακούς επαφής, σμιλεύουμε τον ίδιο το φυσικό φακό του ματιού. Στην αρχή σχηματίζουμε έναν «κρημνό» (ένα flap), κάτι σαν φλοιό πάνω στον κερατοειδή. Ο φλοιός αυτός θα ανασπκωθεί και μετά το laser θα κάνει μια σμίλευση του κερατοειδούς για να του δώσει το επιθυμητό σχήμα και την επιθυμητή ισχύ. Ο φλοιός αυτός μπορεί να έχει ένα ορισμένο πάχος (αυτή η επέμβαση είναι το λεγόμενο LASIK, όπου η όραση είναι πολύ καθαρή από την πρώτη μέρα), ή μπορεί να είναι πολύ λεπτός και επιφανειακός, όπως στις επεμβάσεις PRK και LASEK, όπου η όραση είναι αρχικά καλή και καθαρίζει τελείως μέσα σε λίγες μέρες. Αυτές οι τελευταίες μέθοδοι προτιμώνται όταν ο κερατοειδής είναι λεπτός, οι οφθαλμοί πολύ ξηροί και σε άλλες περιπτώσεις.

Πιθανές επιπλοκές

Τα μάτια, τους πρώτους μήνες μετά το χειρουργείο, είναι ξηρότερα. Επίσης, μπορεί να βλέπουμε φωτεινούς κύκλους τη νύχτα, που σταδιακά βελτιώνονται (με τα καινούργια laser αυτό το φαινόμενο έχει περιοριστεί σημαντικά). Πιθανότητα μόλυνσης είναι 1 στις 5.000. Η διαθλαστική χειρουργική θεωρείται από τα ασφαλέστερα χειρουργεία, γι' αυτό και είναι από τα λίγα

Το flap είναι έτσι πιο λείο, πιο προβλέψιμο διαστάσεις του και εφαρμόζει καλύτερα. Χουν βέβαια και περιπτώσεις όπου το στικό flap είναι εξίσου καλό ή (σπανίως) τερο.

Οι wavefront-guided επεμβάσεις έχουν χθεί επειδή κάθε μάτι είναι διαφορετικό οπτικό σύστημα, και δεν περιγράφεται π με τα νούμερα που έχουν τα γυαλιά μας: φακοί επαφής. Υπάρχουν και άλλες μικρές, οι επονομαζόμενες εκτροπές ανώτης, οι οποίες δε διορθώνονται με τα γ ή τους φακούς. Γίνονται δε πιο ενοχλητικές μεγαλύτερο είναι το μέγεθος της κόρης (για παράδειγμα στο σκοτάδι). Μερικές μά μπορεί να προκληθούν από τις επεμβάσεις: εκεί είναι που έχει βελτιωθεί τα τελευταία για να η διαθλαστική χειρουργική: αφενός, καλούνται λιγότερες εκτροπές, αφετέρου, θώνονται καλύτερα οι ήδη υπάρχουσες με τεχνολογία wavefront.

Γενικότερα, έχουμε πλέον μεγαλύτερη κατασση του τι μπορεί να προκαλέσει ενοχλήσεις την επέμβαση και του τι μπορεί να οδηγήσει μη αντιστρεπτές επιπλοκές.

Τι επιλογές υπάρχουν όταν δεν μπορεί να γίνει laser μυωπίας

Όταν ο κερατοειδής δεν είναι κατάλληλος για

Το laser στη διαθλαστική χειρουργική σμιλεύει με ακρίβεια τον κερατοειδή, με σκοπό τον επιπεδώσει στη μυωπία και να τον κυρτώσει στην υπερμετρωπία. Στον αστιγματισμό το laser αποκαθιστά και την σφαιρικότητα του φακού αυτού.

που γίνονται ταυτόχρονα και στα δύο μάτια. Η εκπαίδευση και η πείρα του χειρουργού σας είναι πολύ σημαντικές, τόσο για την επιλογή του ασθενούς που θα χειρουργηθεί και της κατάλληλης μεθόδου, όσο και για τις μετρήσεις και για την επέμβαση αυτή καθαυτή -ιδίως για το στάδιο του σχηματισμού του φλοιού (flap) στον κερατοειδή, όπου και συμβαίνουν οι περισσότερες από τις σπάνιες επιπλοκές.

Νέες τεχνικές

Πάνω από ένα χρόνο, χρησιμοποιείται η τεχνολογία Intralase στη Μεγάλη Βρετανία. Οι περισσότερες επεμβάσεις LASIK στην κλινική μας (68%) γίνονται πλέον με αυτή τη μέθοδο, παρά με τη συμβατική. Πρόκειται για ένα διαφορετικό τρόπο σχηματισμού του flap, κάτω από το οποίο θα γίνει η σμίλευση. Χρησιμοποιείται αποκλειστικά laser, χωρίς τη χρήση λεπίδας.

δεχθεί τόσο laser όσο χρειάζεται για τη διόρθωση, μπορούν να τοποθετηθούν φακοί με στο μάτι. Ανάλογα με την ηλικία και με το πρόκειται για μυωπία ή υπερμετρωπία επιλέγεται το πού θα τοποθετηθεί ο φακός. Υπ' ό,τι αν κάποιος έχει και καταρράκτη και μυωπία ή υπερμετρωπία, μπορούμε, βγάζοντας καταρράκτη, να αφαιρέσουμε και την ανάγκη μακρινά ή και κοντινά γυαλιά. Την ίδια τεχνολογία χρησιμοποιούμε και σε ηλικίες που έχουν ησθωπία κι ως μην έχουν καταρράκτη. Για τα νεαρούς μύωπες, τοποθετείται ένας πρόσθετος φακός. Τα αποτελέσματα σε αυτές τις επεμβάσεις είναι πολύ γρήγορα και ικανοποιητικά. Συμπερασματικά, έχουν αναπτυχθεί τέτοιες χειρουργικές τεχνικές και τέτοια τεχνολογικά υκά, που δύσκολα δεν θα έχει κάποιος ασθενής ένα διαθέσιμο τρόπο να απαλλαγεί από τα γυαλιά του. ●●●